

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De ss. Eucharistiae sacramento - Cod. Ettenheim-Münster 318

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[S.l.], [17. Jahrh.]

Articulus 12mus

[urn:nbn:de:bsz:31-131434](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131434)

sentia sufficere ad valorem, si verba
sunt enuntiativa referantur.

69

Articulus 12^{mus}.

Solventur Objectiones.

172.

Ob. 1. ex nostra sententia sequeretur valentiam
de consecrari his formis. 1. hoc corpus
meum: quia non solum hebraei, et graeci, sed
etiam Latini sapienter intelligunt, verbum
est. et apud S. lucam graecum non exprimitur
nisi in consecratione calicis. 2. istud vel
illud est corpus meum. 3. fiat vel fiat
hoc corpus meum. 4. ecce corpus meum.
5. hoc est caro mea. 6. hoc est corpus
Christi. 7. meum est hoc corpus. 8. consecro
hunc panem in corpus meum. 9. hoc est
corpus meum. 10. hic cibus, hoc est
hoc quantum sub his speciebus est corpus
meum. 11. corpus meum est hoc. 12. hic est
corpus meum. R. ut diximus n. 83.
de sacramentis in genere, mutatio accidentalis
non impedit valorem, impedit autem mutatio
substantialis.

In particulari de prima dubitat
a quoque, quia non videtur facere sensum effectum 173.

in idiomate latino, qd fit de alio.
Suar: uno negat, tum qd Xpus adhi,
fuit illud e, tum qd, ut ait, dberet
sensus ita ee gnegus: auipite et come,
dite hoc corpus meum, cum tu illud
auipite n freit ad foa. ad r.
illud n ffectat maad profante, nego
vop ipud, ut notat ex Vagg: Job, alphab.
sacrific: casu. 3. ffectat e rem pra
sentat illi, que alioquo, unde scribens
angustat et dicens: ita civitas, Eli
gor de angustana, dcl am maad am ee
profent ei, qui loqit et gceerat. ad
Btia. Verba n indicat Xpus sine mo
ra ad ee post absoluta foa. ad qta.
Vagg: admittit, Suar: ait sibi veri
simile ee, qd fit mutao fctialis, et
videri hac foa n ffectari gverpae,
sicut ffectat altera comiter usitata,
mutari em salte ffectate explicita
in implicita.

174. Ad 5. censet a scolasticis mutao
fctialis, qd caro ming ffectat, qua
corpus, licet am alibi per synecdoche
adhibeat, caro pro corpore, tu in

foa servanda e p[er]iclas Verboru[m].
 q[ui]do am[en] X[rist]us Joani 6. vocavit hoc
 sacram[en]tu[m] sua[m] carne[m]. n[on] voluit tradere
 foa. ad 6. in p[ri]mis haec verba ut
 gnepa cum p[re]cedentib[us] n[on] s[un]t
 vera, q[ui] X[rist]us ip[s]a n[on] dixit. deinde
 sacerdos n[on] exprimeret, se loqui no[m]i[n]e
 X[rist]i, adeoq[ue] ex char. nil efficeret.
 ad. 7. Verba potiq[ue] s[un]t p[ro]p[ri]a
 qua[m] q[ue]r[er]e. ad 8. foa haec potiq[ue]
 actua[m] sacerdotis s[un]t, qua[m] p[er]
 manentia[m] X[rist]i. ad 9. barbaris[m] n[on]
 obe[re] valari. ad 10. foa illo q[ue]r[er]e
 niunt quoad rem cum n[on]tra, at n[on]
 si diceret ex parte p[re]dicati loci
 corpus s[un]t e[st] q[ui] haec res e[st] s[un]t
 mea, q[ui] hic s[un]t e[st] valde con[tra], et
 p[ro]p[ri]a r[ati]o[n]e totiq[ue] vel r[ati]o[n]e s[un]t, ad
 vel alteris p[ar]tis verificari.
 Ad 11. foa e[st] valida, et h[ab]et in
 liturgia s[an]cti Marci. ad 12. Dis[putatio] 175.
 currendu[m] e[st], ut discurrem[us] n[on] 46.
 de Sacram[en]to: in q[ue] circa foa[m] baptis[mi].
 in no[m]i[n]e patris n[on] si e[st] indoct[us] t[ame]n
 faciat sollemn[em], n[on] vitia[m] foa[m]

adverbialiter. si am docty vocē hie p^{er}
nat adverbialiter, ut p^{er}fect hoc loco,
vitiat^{ur} sensus, et nil fit, namq^{ue} si
eret, si quis in consecraōe calicis ex
p^{er}versa intioe p^{er}meret vocē hie
adverbialiter. Adde circa voces
equivocas hoc notandū, si s^{unt} voces
adhibita ab Ecclia, ut ē particula
hie in consecraōe calicis, earū p^{er}fectio
satis ē detenta per usū Ecclia, et
p^{er}fectio per geale^m intioe ministri
p^{er}fectio Ecclia.

1076. Si vero, voces equivoca^e s^{unt} adhibita
ab Ecclia, s^{ed} earū intioe de
tenari, ita ut p^{er}fectio, q^{ui} X^{ristus} voluit
p^{er}fectio per circumstantias aliquas ex
ternas, ut ē h^{ab}et D. Th. verba que
runt^{ur} in sacra^{mentis} quantum ad sensū
que faciunt, utiq^{ue} ait Tanner Dig.
3. q. 1. dub. 3. n^o in mente loquentis,
q^{ui} sacerdos indocty p^{er}fectio particula
hie in consecraōe calicis p^{er}fectio
adverbialiter, et t^{amen} valide consecra
ret, si h^{ab}eret legitima^m intioe.
Deniq^{ue} q^{ui} intioe et p^{er}fectio distincta s^{unt}, nec
p^{er}fectio p^{er}fectio p^{er}fectio ab intioe.

Vnde si quis nolit, sua referre in
 debito sensu, nil gfficit n̄ tam
 defectu sua, quā defectu int̄ioris,
 cum n̄ vult facere, q̄ X̄us instituit.
 quare operant̄ verba iuxta sensu,
 quē faciunt iuxta prudentē aliorū
 exp̄t̄imacōē, respectu quorū signi
 locū obtinent. hinc ut idē Tanner,
 multū gēderari deb̄ persona ministri,
 an docta sit, an indocta.

Ibid: putat Tanner: si fuerit usu
 Celia, et gēderatis oibz circumst̄ijs
 externis sua mutata permaneas ad,
 hinc dubia, si ut tam verū, quā
 falsū, et sacris ḡt̄is sensū exp̄m̄ere
 possit, nil gfficit, q̄ sicut in physicis a caā
 n̄ delecta n̄ p̄cedit actio, ita multo
 magis ex institucōe X̄i in sacris sua
 n̄ delecta p̄f̄eant id, q̄ X̄us voluit, nil
 agit. Vnde si quis nec blasus nec ignary
 Latini idiomatis baptizaret in noie
 patria et filia (v: quancunqz demū
 int̄iorē h̄eret, nil ageret. atvero si
 ex circumst̄ijs ignoras vel defectu
 lingua blaso aut p̄cipientis colli-
 geres, eū t̄n p̄f̄eare, q̄ voluit X̄us,

177.

valeret baptizans. pariter si quis in
dotoy diceret, hic e corpus meum, rade
circumstantiis supponi potest, tm factus
solacisimus, nec vitiatu sensu, ab n,
si dotoy gsecraret, et sumeret parti-
cula hic adverbialiter, q in his
circumstis n significaret per foal, q
Xous intendit.

178. Ob. r. graei primu post gsecrased orant,
ut fiat corpus Xoi. go n sufficiunt
ita verba ad indicenda profantia
Xoi. Ansem. si post gsecrased ad e
corpus Xoi, n pot fo explicari, q significat
est particula hoc vel hic. go. p. r. i. t.
n significat pane, alias est sensus. hic
panis e corpus meum, q e falsu.
vel hic panis transit in corpus meum,
et sic vox e sumit injurie. nego
nec jam ita efficaciter possit res.
argui heretici, si em injurie ea
voca explicent pro significat. sed nego
significat accidentia, q nec ita identifi-
ficantur cum corpore Xoi. vel si sensus
sit. haec accidentia continent corpus
Xoi, iteru e sumit injurie, nego

per illas particulas significat corpus
Xri; primo e est sensus: hoc corpus
meum e corpus meum, qd e identicum.
2. et difficultat corpus Xri nondu
ade, qd dicitur hoc. atq; parti-
cula demonstrativa significat aliq;
actu profens. qd.

179.

R. D. H. orant ut fiat corpus Xri sim-
pliciter. N. ut fiat fumentib; et ado-
rantib; id e his sit. C. A. B. ita solvit
hanc objectionem in Concil. flor. Card. Bas-
sarian loco graecoru Qens, falsus per
verba consecratiois fieri transubstantia-
tioe, oravi tñ, ut spiritib; descendens
efficiat in nobis panem hunc pretiosu
corpus Xri, et qd in calice isto e, san-
guine Xri transubstantib; ipse spiritu
sancto suo, ut fiant conicantib; in
remissioe peccatoru, et qd fiant in con-
demnatioe nostrae.

180.

Ad Confm. N. H. ad jr. C. n significari.
panem, nec accidentia sola et dico signifi-
cari contentu sub his verbis, et hic sensus
e identicus, ut e illis sit, requiritur,
ut formaliter. id e ponat ep parte fcti,

q̄ ex parte practi: e.g. petrus ē petrus, n̄
am̄ s̄ tm̄ ponat̄ realiter, hoc ē s̄ p̄ ob
fieri, cum̄ debeat dari identitas inter
s̄tm̄ et p̄tm̄ sic recte dicit: hic ē
petrus ē hō. sed dicit: p̄ hoc tm̄
q̄ntū p̄ his p̄ct̄ vel s̄ligit̄ corpus
x̄ri vel panis. R. s̄ligit̄ corpus x̄ri, ob
ē identificari s̄tm̄ et p̄tm̄.

(81). Urgetis. q̄o dicit̄ hoc, nondū adē corpus
x̄ri, sed hoc p̄tm̄ adē q̄o dat̄ ultima
p̄blata p̄a. q̄o ē s̄ s̄ligit̄. R. N. q̄a.
in p̄p̄it̄ practiis seu q̄a faciunt
s̄tm̄ obtm̄ n̄ p̄p̄p̄it̄ obtm̄ jam ante
p̄as existere, sed sufficit si existat in
fine, nisi p̄p̄it̄ sint demonstrativa.
Ista. T. Th. et coniter alii. et patet,
q̄ si mathematic̄ s̄tm̄ incipit dicere,
hic ē circulus, et s̄tm̄ eū facit, effi
hunc p̄tm̄ perficiat, effi ult̄ q̄o
dicit̄ ult̄m̄ verbum, n̄ falsū dicit.
ita si donas gallinū dico tūm̄ s̄tm̄ hoc
gallinū, vera ē p̄p̄it̄, licet q̄o p̄fero
tūm̄, nondū s̄tm̄ gallinū tūm̄. Cum̄ q̄o p̄a
Eucharistica s̄tm̄ practica efficiens s̄tm̄
obtm̄, n̄ existit, ut illud jam ad sit in

183.

coni modo accipiendi proies.
qdo am aliqua proies speculativa aliq
qdo videtur n̄ ita accipi, rāo ē, q̄ n̄ s̄
prictē demonstrativa, sed ut ait Dicaſt.
tr. 4. de Euchar. disp. 3. dub. 10. acco.
modi e. g. si dum mihi monstrat flos
natus in germania, dico, hic flos em̄
natus in italia, n̄ volo prictē demon-
strare individuum, sed tm̄ genus floris et
accomodi individuum: ad verba generatio-
is s̄ prictē demonstrativa, aliqdo verba
verō proies n̄ s̄ speculativa (sed pra-
ctica e. g. dum dico: nunc taceo, q̄
per proies practicas hic s̄lligim̄ n̄ tm̄
illā, qua ipsa facit obtm̄, sed qua s̄lligat
obtm̄ hic et nunc factū ā loquente,
qualis ē em̄ primo loco posita. hic ē
circuly. vid. arriag. de Euchar. disp.
40. Sect. 8.

184. Ob. 3. si Xpus patris adē post verba
generatiois, tunc n̄ possunt plures valida
generare eandē hostiā. hoc ē falsū,
p̄. III. ē moraliter impossibile, ut oēs
fruant verba generatiois in unico
momento. q̄. p̄. min. 1. Dum ordinarij
novi sacerdotes iubent oēs generare

fuit cum ordinante, et dicuntur in pon-
 tificali novo celebrare pontifici.
 unde em dicitur n. p. q. t. m. m. a. l. i. b. e. r.
 p. f. e. r. a. n. t. v. e. r. b. a. , e. t. a. l. i. a. s. e. m. n. e. s. s. e. n. t.
 f. o. r. e. t. , u. t. n. p. r. o. v. e. n. i. r. e. n. t. e. p. i. s. c. o. p. u. s. r.
 C. u. l. i. a. v. u. l. t. , u. t. o. e. s. g. s. e. c. r. a. n. t. a. l. t. e. m. o. r. o. s.
 e. i. p. r. o. n. u. n. t. i. e. n. t. v. e. r. b. a. g. s. e. c. r. a. t. i. o. n. i. s. , n. u. l. l. y.
 p. r. o. v. e. n. i. a. n. t. p. o. n. t. i. f. i. c. a. l. i. s. , s. e. d. o. e. s. c. u. m. e. o.
 f. a. c. i. a. n. t. g. s. e. c. r. a. t. i. o. n. e. m. a. d. s. u. f. f. i. a. n. d. a. p. o. t. e. s. t. e. m.
 q. u. a. s. N. e. o. n. y. s. t. a. h. o. b. a. g. u. a. l. e. s. c. u. m.
 e. p. i. s. c. o. p. o. i. n. o. r. d. i. n. e. a. d. g. s. e. c. r. a. n. d. u. m. c. o. r. p. u. s.
 D. n. i. , a. t. q. u. i. s. i. n. e. s. s. i. u. s. f. o. r. e. t. , u. t. o. e. s. p. r. i. n. t.
 r. e. n. t. v. e. r. b. a. e. o. d. e. i. n. s. t. a. n. t. i. C. u. l. i. a.
 v. e. l. l. e. t. a. l. i. q. u. i. m. o. d. o. l. i. b. e. r. i. m. p. o. r. t. a. b. i. l. e.
 O. b. i. o. h. a. c. r. a. t. i. o. n. e. q. u. i. v. e. r. t. y. e. e. t. , s. e. u. n. o. 185.
 i. n. s. t. a. n. t. i. m. i. n. i. m. o. s. e. i. g. p. r. o. n. u. n. t. i. a. s. s. e.
 v. o. r. b. a. p. r. i. m. a. g. s. e. c. r. a. t. i. o. n. i. s. , n. p. o. e. t. p. r. o. n. u. n. t. i. a.
 a. r. e. v. e. r. b. a. s. e. c. u. n. d. a. , q. u. i. n. o. n. p. o. t. e. s. t. l. i. c. i. t. e.
 g. s. e. c. r. a. r. e. u. n. a. s. f. e. e. t. s. i. n. e. a. l. i. a. . 4. q. u. i.
 g. t. i. n. g. e. r. e. t. u. t. e. p. i. s. c. o. p. u. s. , q. u. i. e. p. r. i. n. t.
 m. a. r. i. s. c. e. l. e. b. r. a. n. s. , n. g. s. e. c. r. a. r. e. t. , s. i. a. l. i. q.
 p. r. o. v. e. n. i. r. e. t. . 5. e. x. p. o. n. e. r. e. n. t. v. e. r. b. a. s. a.
 c. r. a. m. a. n. t. h. i. a. p. e. r. i. c. u. l. o. n. u. l. l. i. t. i. s. , v. e. l.
 p. r. o. n. u. n. t. i. a. r. e. n. t. s. u. p. e. r. m. a. a. s. j. a. m. g. s. e. c. r. a. t. a. s.

inter hac Durand. hanc consuetudinem
reprobabat, et aliqui episcopi amittunt.
Sed Durandi opinio post Clementis pon-
tificale sustineri non potest, Cuius est
hoc precipit, nec apud Latinos in
ordinacione huiusmodi est, sed apud Gracos cum
sacerdos assistens episcopo ordinariè
cum eo consecrat, et teste Joanne. alim
Cardinales consecrabant cum summo ponti-
fice.

186. R. in praxi neomytha dicitur valde di-
ligentè attendere. i. ut quibus pontificali
verba sunt cum episcopo verba absol-
vere et eum non prevenire. r. ut
habeant intentionem primariam referendi
verba modo meliori, quo pontifex et dicit
referri ex Volunte Dei et Ecclesie. si
autem ulterius intentiones quasdam, speculativas,
qualis in particulari debet esse intentio,
consequenter dicitur, debere esse conditionata, scilicet
consecrandi, si cum episcopo absolvant, non ve-
ro si ante aut post eum absolverint: nec
Ecclesia hanc intentionem excludit ex eo, quod
non movet ordinandos de hac intentione ha-
benda, nam ut dicitur ait, forte non omnes
episcopi vel assistentes sequuntur hanc
sententiam, vel non sunt solliciti, quod satis est,

ordinandos, habere intentione, quae per cano-
 sent habere virtualiter, si eam & exclu-
 dant peragendi rem, ea rase, qua fieri
 oportet. qd am Bulla potius sollicita sit
 de admonitione, ne praeveniant Episcopi,
 inde e, qd si quis haberet intentione absolu-
 ta et praeveniret, inconveniens
 foret.

Hac intentione conditionata evitatur hoc in-
 convenient, qd soly ordinans hbt intentione
 absoluta et certo gserat, adeoq; nqm
 sumit utramq; sacra spec' ille, qui n con-
 secrat, qd am alij n oes sumant utramq;
 spec', qui em gserarunt, si scilicet sol
 absolvent, n sit ee absurdum, cum Bulla
 Neosacerdotib; tunc n permittat sacru
 calice, unde vel n e de jure divino, ut
 celebrans sumat utramq; spec', vel falte
 n e de jure divino, ut sumat ois gserans,
 sed sufficit, si sumat primarij celebrans, vel
 tm e de jure divino secluse, procepto Bulla
 synodico s: qd in hoc casu n obligat. s: ut
 sumat alij sacerdos, licet am n oes sol
 absolvent, moraliter tm fieri pot, ut
 unus et alter ita absolvat, qd sufficit ad
 exprimenda equalitate.

187.

sed pot gtingere, ut quis n absolvat Ver-
 ba prima gserantis cum Episcopo, absol-
 vat tm verba rda, adeoq; gseret una
 spec' sine altera, qd videt illicitud: pterea

188.

addit Dicastrilo alia conditione in eadem gse-
crase, scilicet, si jam hęc gseceavit: at
si absolvisset verba prima gseceavit, n̄ am
absolveret verba eadem, gtingeret idem
inconveniens. Haubold: putat in pri-
ma gsecrase addendam hanc conditione, si
deus factus sit, ne absoluturus scilicet
verba eadem gseceavit. hoc responsio
difficilis ē ob dicta n: 183. De sacra-
mentis in gse. Dicastrilo putat, eo pra-
cepto, quatenus divinum ē, tm̄ affici prima-
riū gsecrante, sicut precepto sumendi
utramq; hęc, quo modo unq; utramq; hęc
gsecret, verū jam ē, n̄ gsecerari una sine
alia et offerri completū sacrificiū: et
hoc putat colligi ex usu Ecclesia, que ex-
ponit Neomystras illi periculo, modo lo-
venti isti, quantum potest sml̄ absolvere.

189. Sed adhuc ē difficultas, q̄ plures verba
proferant super maā jam gseceata.
Sunt Lugo et Dicastrilo, nemini in
particulari confare maā jam ei gsece-
ta, cum oēs conventus sml̄ absolvere, p̄
igitur oēs gsecerare sub conditione, si maā n̄
sit jam gseceata, nec malū ee verba
gseceavis proferre sub conditione super
maā dubia, et cum se consecrandi,
quod oēs h̄nt. Arriaga ait, nullū
totali fcā proferre post alterū, sed tm̄

ultimū verbum, n̄ am̄ eē sacrilegū repe-
 terē tm̄ unū verbum super m̄ā jam ḡse-
 rata, q̄ eo casu, cum prolao ab oibz
 facta censet, eē moraliter una pro-
 lāo f̄ca, ita se h̄b̄ verbum superadditū
 ac si sacerdos se solo ḡsecrans repeteret
 vocē meū, nec eē ḡsiderari deb̄ tm̄
 nova f̄ca superaddita, sed tm̄ unū
 verbum secundū se auditū, et q̄ nihil
 jam significat.

Articulus 13us h̄ius.

Reliqua Objectiones.

Ob. 4. Q̄m̄ sequentes voces Novi et ceter., 191.
 ni (n̄) sunt in missali scripta majori-
 bus literis, sicut priores. ḡo em̄ sunt
 essentialia. Confess. 1. S. Thom. q. 78.
 a. 3. expresse docet, em̄ verba sequentia
 eē essentialia, et Bigotus iussit ex
 jetano daleri in editione Romana illū
 locū, ubi sustinuit verba illa n̄ eē cen-
 tialia. 2. Voces subsequentes detrahant
 procedentes, ad q̄lata p̄p̄tate. ḡo. 3.
 p̄ n̄ sunt essentialia illa voces, n̄ eē rāo,
 cur eas talia adderet. ḡo. 3. re-
 torqueo. in particula enim, qua n̄ censet eē
 essentialis. Deinde N. ḡf̄. rāo ita scri-
 bendi sufficiens fuit, q̄ vel pertinent ad